

OSBÜK - Turkish Cargo işbirliği ve Turkishtime organizasyonuyla online düzenlenen “OSB’lerde Küresel Rekabette Lojistik Stratejileri - Ortak Akıl Toplantısı”nda, pandemiyle birlikte yaşanan lojistik savaşlarına karşı OSB’lerin izleyeceği lojistik stratejiler tartışıldı. Özellikle uzak pazarlara erişimde hava lojistiğinin artan önemine vurgu yapılan toplantının moderatörlüğünü UTİKAD Yönetim Kurulu Başkan Vekili Turgut Erkeskin üstlendi.

“OSB’lerde Küresel Rekabette Lojistik Stratejileri - Ortak Akıl Toplantısı”, OSBÜK - Turkish Cargo işbirliği ve Turkishtime organizasyonuyla 21 Eylül 2021 tarihinde online olarak gerçekleştirildi. UTİKAD Yönetim Kurulu Başkan Vekili Turgut Erkeskin’in moderatörlüğünde düzenlenen toplantıda, OSB’lerin lojistik konusunda yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri masaya yatırıldı.

Ortak Akıl Toplantısı’na; **Turgut Erkeskin** (Toplantı Moderatörü / UTİKAD Yönetim Kurulu Başkan Vekili), **Memiş Kütükcü** (OSBÜK / Konya OSB Yönetim Kurulu Başkanı), **Turhan Özen** (Türk Hava Yolları Genel Müdür Yardımcısı-Kargo), **Ahmet Kaya** (Türk Hava Yolları Kargo Satış Başkan Yrd.-Türkiye), **Anıl Fuat Ocak** (Türk Hava Yolları İstanbul Kargo Satış Müdürü), **Ahmet Taş** (Denizli OSB Bölge Müdürü), **Ali Bulakoğlu** (Konya OSB Lojistik ve Depolama Grup Yöneticisi), **Ali Kulak** (Kayseri OSB Genel Müdürü), **Cüneyt Çalık** (ASO 1. OSB Bölge Müdürü), **Ersin Akpınar** (Adana Hacı Sabancı OSB Bölge Müdürü), **İhsan Özleyen** (İkitelli OSB Bölge Müdürü), **Nurettin Şahbaz** (AGT Ağaç Sanayi Lojistik&Dış

Ticaret Müdürü / Antalya OSB Temsilcisi), **Onur Biçer** (Antakya OSB Müdür Vekili), **Serkan Özgür** (Sunteks İthalat ve İhracat Müdürü / Demirtaş OSB Temsilcisi), **Turgay Çepni** (Cirav Fındık Gıda İhracat Müdürü / Trabzon Arsin OSB Temsilcisi) ve **Filiz Özkan** (Turkishtime YKB Yrd.) katıldı. Toplantıyı ayrıca yurt genelinden 50'ye yakın firmanın ihracat ve lojistik müdürleri de gözlemci olarak izledi.

Hava kargonun önemi her geçen artıyor

Teknolojik gelişmelerle birlikte lojistiğin önemi de gün geçtikçe artıyor. Çağın bir gereği olan “hız” olgusu, şirketleri tedarik zincirlerini yeniden gözden geçirmeye zorlarken, aslında bu süreç yeni fırsatlara da kapı aralıyor. Geniş depolama alanlarına duyulan ihtiyaç azalıyor, talebe göre üretim yapılması olanakları artıyor, dış ticarete teslim zamanları kısalıyor. Özellikle dış ticaret deyince hava yolu taşımacılığı kritik bir işleve sahip. Son yıllarda gerçekleştirdiği büyük atılımlarla dünya liginde kendine yer açan milli şirketimiz Turkish Cargo bu çerçevede çok özel bir konumda bulunuyor.

Hepsi birer üretim üssü olan organize sanayi bölgeleri (OSB) ise Türkiye’de sanayinin bel kemiğini oluşturuyor. OSB’ler için lojistik olanakların güçlendirilmesi, göz ardı edilemeyecek bir gündem maddesi haline gelmiş durumda. OSB’lerin giderek ihracata yönelmesi ve uzak pazarları da radarına alması, hava lojistiğini bu üretim tesisleri için giderek daha da vazgeçilmez

kılıyor. Organize sanayi bölgelerinin lojistik anlamda avantaj ve dezavantajlarının doğru analiz edilmesi, ihtiyaçlarının saptanması ve gerekli önlemlerin alınması bu bağlamda aciliyet kazanmış durumda. Pandemiyle birlikte yaşanan sıkıntılar da milli lojistik stratejisinin önemini bir kez daha işaret ediyor.

Lojistik stratejilerde OSB'leri geleceğe taşıyacak 10 parametre

Toplantıda, OSB'lerin tüm lojistik engelleri aşarak, hızla değişen küresel rekabet koşullarında güçlü bir oyuncu olabilmeleri için bölge yöneticilerinin katılımlarıyla aşağıdaki 10 parametrede görüş birliğine varıldı.

Ticaret ile lojistiğin senkronizasyonu sağlanmalı

Ticaret; üretimiyle, pazarlamasıyla, lojistiğiyle, insan kaynağıyla bir senkron işi. Bu dinamiklerin her birinde uygun senkron yakalandığı zaman verimli bir ekonomik ortam oluşturulabiliyor. Pandemi süreciyle birlikte lojistik de bu senkronizasyondaki önemini bir kez daha artırdı. Türkiye; maksimum 4 saat uçuş mesafesinde, 1 buçuk milyar nüfusa sahip, 8 trilyon dolarlık ticaret hacmi olan 67 ülkenin neredeyse tam merkezinde yer

alıyor. Ticaret ile lojistiğin senkronizasyonu sağlanarak, bu fırsatlar çok daha iyi bir şekilde değerlendirilmeli.

Hava lojistiğinin payı yükseltilmeli

Pandemi sürecinin ilk başından bu yana olağanüstü artan maliyetler bir yana sanayici konteynır bulmakta hala zorlanmaya devam ediyor. Daha rekabetçi olabilmek için iç ve dış pazarlarda güçlü bir hava lojistik zinciri oluşturulmak zorunda. İhracat pazarlarını çeşitlendirmek, uzak pazarlara ulaştırmak için önümüzdeki süreçte, hava lojistiğini çok daha yukarılara çekmeye ihtiyaç duyulacak. Hava kargoda atılacak her adım, üç kıtanın ortasında stratejik konumuyla yer alan ülkemizi ihracat hedeflerine çok daha hızlı yaklaştıracak.

OSB'lerin lojistik ihtiyaçları saptanmalı

Organize sanayi bölgelerinin lojistik anlamda avantaj ve dezavantajlarının doğru analiz edilmesi, ihtiyaçlarının saptanması ve gerekli önlemlerin alınması aciliyet kazanmış durumda. Pandemiyle birlikte yaşanan uluslararası ticaret savaşları milli lojistik stratejisinin önemini bir kez daha işaret ederken, OSB'lerin bu strateji içindeki yeri de netleştirilmeli.

Lojistik merkezler yaygınlaştırılarak ölçek ekonomisi sağlanmalı

Konsolidasyon yani yüklerin birbirleriyle harmonize edilmesi, birleştirilmesi, hacmin çoğaltılması önemli bir nokta. 352 OSB var Türkiye’de. Bu bölgeler Türkiye genelinde bir ağ oluşturmak suretiyle yük kapasitelerini birleştirdikleri zaman lojistik maliyetleri ciddi anlamda düşecek. Yük miktarı ne kadar artarsa birim maliyetler de o kadar aşağı doğru inecek. Tek bir OSB ile o ölçeği yakalamak mümkün olmadığı için lojistik merkezler kurarak yük yoğunluğunun artırılması gerekiyor.

Lojistik merkezlerin seçiminde objektif kriterler geçerli olmalı

Lojistik merkezlerin kurulacağı yerlerin seçiminde tamamen objektif kriterler geçerli olmalı. Yerel politikacıların inisiyatifiyle değil; üretim tesislerinin yoğunluğu, bu tesisler ile lojistik merkezlerin birbirlerine yakın olması, hava limanlarına, deniz limanlarına, kara terminallerine olan ulaşımın kolay olması gibi ölçütler temel alınmalı.

Dış ticaret sorumluları eğitilmeli

Dış ticaret ve hava kargoculuğu karmaşık ve teknik detayları hayli fazla olan bir konu. Bu nedenle eğitim çok önemli bir başlık. Dış ticaret firmalarında görev yapan sorumluların hava kargo konusunda bilinçlendirilmeleri son derece önemli. Keza İl Gümrük Müdürlüklerinde çalışan personelin de işlemlerin hızlandırılması adına hava kargo taşımacılığı konusunda interaktif çalışmalarla yetiştirilmesi gerekiyor.

Forwarder'lar hava kargoyu daha aktif olarak anlatabilmeli

Özellikle orta ve küçük boyutlu işletmeler hava kargoculuğunun kullanılması konusunda biraz çekimser olabiliyor. Bu çerçevede Turkish Cargo'nun Konya'da olduğu gibi lokal hub'lar üzerinden ulaşılabilirliğinin artırılması kritik bir unsur. Lojistik yetkililerinin ilgili firmalara kendilerini tanıtarak tarifelerini ve hizmetlerini anlatıp bilgilendirmeleri ve iletişim kurmaları, sanayicilerin beklentileri arasında. Bu ilişkiyi geliştirme noktasında OSB müdürlükleri ve sanayi odaları doğru merciler olarak öne çıkıyor.

OSB tasarımlarında lojistik altyapılara yer verilmeli

Kamu yetkililerinin OSB tasarımlarında, bir sanayi bölgesi içerisinde bulunması gereken yapılara ilişkin zorunlu uygulamaları teşvik etmeleri gerekiyor. Birçok OSB'nin içerisinde genişleme alanı olmuş olsa da lojistik alanlarla ilgili olarak bir altyapı çalışması halen mevcut değil. Bu noktada devletin beş yıllık kalkınma planlarıyla OSB'lerin ve diğer otoritelerin bir araya gelip bu planı oluşturmaları önemli.

Mastır planlar geniş bir katılımımla hazırlanmalı

Mastır projeler hazırlanırken, daha geniş katılımların sağlanması lazım. Aksi durumda potansiyel tam ortaya çıkamıyor, projelerde stratejik hedefler tutturulamıyor. OSB'lerin yanı sıra sanayi odası, ticaret odası vb. gibi tüm aktörlerin katıldığı bir mastır proje yapılması, hedeflerin ona göre iyi belirlenmesi, lojistik merkezlerinden havayoluyla ne taşınacak, denizyoluyla ne taşınacak, karayolu nasıl azaltılacak gibi konulara açıklık getirilmesi gerekiyor.

Lojistik projeler mastır planla uyumlu olmalı

Türkiye'de şu anda lojistik mastır planı ve ulaştırma mastır planı yapılmış durumda. Lojistik alanında yapılacak planlar, programlar, lojistik merkezler, bunların tamamı bu mastır plana uygun olmak durumunda. Belirli organize sanayi bölgeleri zamanla belirli mal gruplarının üretilmesinde ön plana çıkıyor olacak. Lojistik çalışmalarının da bununla uyumlu olması gerekir ki, o mal grubunun ihtiyaç duyduğu lojistik hizmetler o bölgeye avantajlı bir şekilde götürülebilsin.